

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem Minősegbiztosítási Szabályzata

I. Bevezetés

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem (a továbbiakban: EHE) szándéka, hogy a küldetésnyilatkozatában megfogalmazott irányokat követve, a fenntartó Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) törvényeinek, egyben a magyarországi és az európai felsőoktatási elvárásoknak is megfelelő minőségi képzést folytasson.

Az EHE fölismerve, hogy hatékony minősegmérést, illetve minősegefjelesztést akkor tud elérni, ha minősegbiztosítási rendszere saját céljaihoz és szervezeti kultúrájához igazodik, minősegbiztosítási rendszerét az európai felsőoktatásban alkalmazott rendszerekre építve, de az intézményi sajátosságokat figyelembe véve alakítja ki, amelyet a jelen Minősegbiztosítási Szabályzatban (a továbbiakban: Szabályzat) rögzít.

II. Minősegpolitika¹

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem őrzí az evangélikus egyház lelki-szellemi örökségét, és jogelődeihez hasonlóan arra építve alakítja működését.

Az Egyetem a Küldetésnyilatkozatában megfogalmazott és a fenntartó Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) stratégiai iránymutatásaiban kifejezetté tett hosszú távú célokra tekintettel, az aktuális társadalmi folyamatokat és hatályos jogi kereteket figyelembe véve alakítja képzési struktúráját és szervezeti működését.

Egyetemünk szervezeti feltételeinek és képzési rendjének alakítása a folyamatos reflexió útján valósul meg: a helyzetfelmérést, a stratégia alakítását, a fejlesztési lépések tervezését az egyetem minősegbiztosítási folyamatai segítik. A minősegbiztosítás intézményi rendszere kevésbé gyorsan, de rugalmasan változó rendszer, amely a belső igényekhez és a külső előírásokhoz igazodik (ágazati politika állásfoglalásai, vonatkozó jogszabályi rendelkezések, MAB elvárások, nemzetközi elvárások).

Az EHE minősegbiztosítási politikája főként a MEE gyűlekezeteinek és intézményeinek (iskolák, szeretetotthonok, munkaágak) igényeit és érdekeit kívánja szem előtt tartani. Ez a horizont nem kizárólagos, mert az EHE más egyházak számára is képez egyházi munkásokat, s az egyházak szolgálata nemcsak saját tagjaik, hanem az egész társadalom számára szól. A minősegbiztosítás azonban elsősorban a MEE egységei közötti szervezett kapcsolatokra, mint visszacsatolási csatornákra építhet.

Az Egyetem törekszik arra, hogy a kutatás-tanulás-tanítás feladata megfelelő egyensúlyban legyen jelen működésében. Az oktatói karban kiemelt jelentőségű, hogy az oktatók az egyetemi feladatvállalás mellett a képzettségüknek és hivatásuknak megfelelő területek formálásában aktívan részt vállaljanak. Az intézmény minősegbiztosítási rendszere, vagyis ellenőrző mechanizmusa felelős azért, hogy a „külső” és „belső” feladatvállalás megfelelő egyensúlyban maradjon és a szolgálatvállalások a belső feladatok ellátását tartalmasabbá tegyék.

¹ Módosította az OT 4/2019 (V.8.) sz. határozata.

A minőségpolitikai célok megvalósítása úgy lehetséges, ha az intézményben foglalkoztatottak aktívan közreműködnek az egyetem szellemiségének és lelkiségének fejlesztésében, ismerik az egyetem hosszú- és rövidtávú céljait és azokat szem előtt tartva felelősen végzik munkájukat. Az EHE vezetése ezért

- az intézmény szabályzatait, stratégiai dokumentumait a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza;
- az Egyetem bizottsági és testületi rendszerét felhasználva minden fórumon közvetíti az intézményfejlesztés fő irányait;
- az intézmény az oktatók, dolgozók, hallgatók, a korábban végzettek, a fenntartó és a széles értelemben vett „felhasználók” visszajelzéseire építve tervezi működését, alakítja minőségfejlesztési programját.

Az EHE oktatói közösségének mindenkori munkáját a keresztnység alapelvei határozzák meg, ezért a minőséget a szakmai kompetenciák mellett a közösségi, spirituális és emberi tényezőket is figyelembe véve mérjük. Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk annak, hogy az intézmény alkalmazottai munkájukban elkötelezettek és közösségépítő szemléletűek legyenek.

A minőségpolitika két fő elve:

- a felhasználók körében jelentkező igények felmérése és
- az ugyanebben a körben elérhető igényteremtés.

III. Általános rendelkezések

1. A Szabályzat célja

A Szabályzat célja, hogy a minőségfejlesztési feladatok rendszerezetten és áttekinthetően megismerhetőek legyenek, keretet biztosítva a kívánt működés megvalósításához.

2. A Szabályzat hatálya

2.1.A Szabályzat hatálya kiterjed az EHE valamennyi szervezeti egységére, a foglalkoztatás formájától (egyházi szolgálati jogviszony, munkaviszony, megbízási jogviszony) függetlenül valamennyi oktatóra, kutatóra, dolgozóra és minden hallgatói vagy doktorjelölti jogviszonyban álló személyre.

2.2.A Szabályzat hatálya kiterjed az EHE teljes működésére, vagyis valamennyi szervezeti egység működése, továbbá valamennyi képzésén folytatott oktatási és az ehhez kapcsolódó oktatásszervezési, fokozatszerzési tevékenység mérésére, értékelésére, illetve a folyamatok fejlesztésének tervezési és ellenőrzési eljárásaira.

2.3.A Szabályzat a hatályba lépéstől határozatlan időre szól. A Szabályzatot a Minősegbiztosítási Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) a rektor utasítása szerint, de legalább két évente felülvizsgálja. Szükséges a szabályzatot felülvizsgálni, ha az oktatás-kutatás, az infrastruktúra fejlesztése, a képzés, vagy a külső kapcsolatok szerkezeti, tartalmi változása ezt indokolja.

3. A külső és belső szabályozási környezet

Az EHE minősegbiztosítási rendszere két pillérre épül:

A) Külső követelmények:

- (1) az Európai Minősegbiztosítási Szervezet (ENQA¹) által megfogalmazott és az európai felsőoktatásért felelős miniszterek által elfogadott alapelveket: A minősegbiztosítás sztenderdjei és irányelvei az Európai Felsőoktatási Térségben (ESG).²
- (2) vonatkozó állami jogszabályok, elsősorban a felsőoktatást szabályozó törvény és annak végrehajtási utasításai,
- (3) a MAB akkreditációs követelményei,
- (4) a MEE törvényei.

B) Belső követelmények: a fenntartó igényei, valamint az intézmény vezetése által meghatározott elvárások, s azok megvalósulását mérő belső mechanizmusok.

4. Az alkalmazott minősegbiztosítási rendszer

4.1. Az EHE az önértékelése folyamatában a folyamatos fejlesztés elvét (PDCA) követi³: folyamat értékelése, a tanulságok levonása, következtetések hasznosítása.

4.2. A minősegbiztosítási eljárások középpontjában a képzés áll. Az oktatók és hallgatók minősítése mindig a képzésekkel kapcsolatban, azok engedélyeztetési eljárásaiban vagy képesítések megszerzésével kapcsolatban kap hangsúlyt.

4.3. Minősegbiztosítási elvek:

- folyamatos fejlesztés a visszajelzések figyelembevételével,
- elégedettségi felmérések évi rendszerességgel a visszacsatolás biztosítására,
- vezetői és oktatói beszámolók rendszeres testületi értékelése,
- törekvés az összemérhetőségre (teljesítmény számszerűsége: kvantitatív értékelés),
- a kiválóság elismerése (ösztöndíjpályázatok, díjak, kinevezések: kvalitatív értékelés),
- a fenntartói-felhasználói szférával való közvetlen kapcsolattartás.

4.4. Főbb intézményi sajátosságok:

- (1) kis intézmény,
- (2) személyesség,
- (3) informális kapcsolatok, a feladatellátás nem bürokratikus.

4.5. Az EHE mind a hallgatók, mind az oktatók, mind az intézményi infrastruktúra minőségének mérésére elengedhetetlennek tarja a külső kontrollt és összemérhetőséget. Ezt biztosítja többek között a részvétel nemzetközi és hazai tudományos hálózatokban, szakmai együttműködésekben, mely elsősorban alapja lehet bármilyen teljesítménymérésnek és minőségi összehasonlításnak. Az EHE éves beszámolóit a fenntartó MEE illetékes testülete érdemben megtárgyalja és határozatban dönt róla.

4.6. Az EHE törekszik a folyamatosan változó külső és belső igényeknek megfelelő minőségi oktatást folytatni, az értékelési és döntési folyamatokba valamennyi tagját és minden érdekeltet (oktató, dolgozó, hallgató, a korábban végzetek, a fenntartó és a felhasználók) bevonni, így az EHE teljes közösségét érdekeltté tenni a minőség folyamatos fejlesztésében.

¹ European Association for Quality Assurance in Higher Education

² The Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) 2015
https://enqa.eu/wp-content/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf

³ Plan (tervezés) - Do (végrehajtás) - Check (ellenőrzés) - Act (beavatkozás).

5. A minősegbiztosítás intézményi szervezete

5.1 A minősegbiztosítás szervezetében az EHE választott testületeinek jut jelentős szerep és felelősség, elsősorban a Szenátusnak és a Minősegbiztosítási Bizottságnak. Ezek kompetencia és felelősségi köreit a Szervezeti és Működési Szabályzat (SzMSz) tartalmazza.

5.2 A Szabályzat az alábbiak szerint határozza meg a minősegbiztosítási rendszernek az EHE szervezetébe illeszkedő struktúráját:

(1) A Szenátus:

- a) a Szenátus feladat- és hatáskörében eljárva elfogadja az intézmény Minősegbiztosítási Szabályzatát, melyet az SzMSz mellékleteként ad ki. A Szabályzatban határozza meg az intézmény minősegpolitikai alapelveit, létrehozza a minősegirányítás szervezetét, meghatározza működését;
- b) elfogadja a Minősegfeljesztési Programot;
- c) az önértékelési jelentés (minősegsjelentés) alapján értékeli a minősegcélok teljesülését, a Minősegfeljesztési Program végrehajtását.

(2) A Minősegbiztosítási Bizottság:

- a) javaslatot tesz Szenátusnak a minősegbiztosítás elveinek, módszereinek, rendszerének meghatározására és fejlesztésére (rendszeres felülvizsgálat);
- b) kidolgozza az éves Minősegfeljesztési Programot, melyben meghatározza a vizsgálandó, fejlesztendő területeket, meghatározva a prioritásokat és kapcsolódó feladatok ütemezését;
- c) eseti intézkedési javaslatot fogalmaz meg, melyet a feladat minőségétől függően terjeszt a rektor vagy a Szenátus elé;
- d) koordinálja a minősegbiztosítási feladatok ellátását a Szenátus által elfogadott Szabályzat és éves Minősegfeljesztési Program alapján;
- e) irányítja és segíti a minősegbiztosítási feladatok ellátásban részt vevő esetileg megbízott személyek és csoportok munkáját;
- f) rendszeresen beszámol a minősegbiztosítási tevékenységről, az eredményekről a Szenátusnak.

(3) A rektor:

- a) felel az EHE minősegbiztosítási rendszerének működtetéséért, így különösen a minősegirányítás koncepciójának kialakításáért, a minősegcélok stratégiai célokkal összhangban történő meghatározásáért,
- b) megbízza a minősegbiztosítási felelőst,
- c) kijelöl a minősegbiztosítás körében eseti feladatellátásra személyeket, csoportokat.

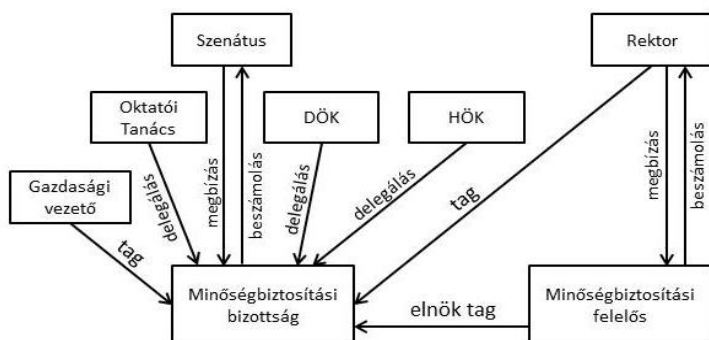
(4) A rektorhelyettes, aki hivatalból elnöke a Bizottságnak (minősegbiztosítási felelős):

- a) felel a Bizottság SzMSz-ben meghatározottak szerinti működéséért,
- b) koordinálja és véleményezi a minősegbiztosítással kapcsolatos dokumentumok elkészítését, karbantartását és fejlesztését,
- c) szükség szerint, de legalább félévente összehívja a Bizottságot,
- d) rendszeresen beszámol a rektornak a Bizottság tevékenységéről,
- e) minősegbiztosítási tevékenységgel összefüggésben kapcsolatot tart az szervezeti egységekkel.

(5) A főtitkár:

- a) felügyeli a minősegbiztosítási dokumentumok szabályszerű kezelését,
- b) gondoskodik a minősebgüggyel kapcsolatos szenátusi határozatok végrehajtásáról,
- c) biztosítja a dokumentumok nyilvánosságra hozatalát,
- d) ellátja a Bizottság titkári teendőit.

5.3 Az EHE szervezeti egységeinek a minősegbiztosítással kapcsolatos feladatellátás kapcsán más-más típusú és hierarchiájú kapcsolatot kell kialakítaniuk, amelyet a minősegbiztosítási felelős koordinál.

6. A minősegeértékelés rendje

6.1. A minősegeértékelés általános rendje (rendszeres és eseti feladatok):

(1) Az intézményi minősegefejlesztés az önértékelésen alapuló minősegbiztosítási rendszer működésével történik. Az EHE folyamatosan és átfogóan vizsgálja a képzési programok és a szervezet működését. Vizsgálja a

- bemeneti követelményeket, elvárásokat, azok megvalósulását,
- az oktatási, kutatási folyamatokat,
- a szervezet működését,
- a kimenet eredményességét.

(2) Az EHE a meghatározott információforrások alapján hasonlítja össze a célkitűzéseket a tényleges működés jellemzőivel, a következtetések levonásával meghatározza az erősségeket és a fejlesztendő területeket. A fejlesztendő területek, valamint a minősegcélok meghatározását követően az intézmény felméri a fejlesztés lehetőségeit (külső-belső kényszerek), melynek alapján megvalósíthatósági tervet készít, meghatározza a cselekvés sorrendjét.

(3) A Minősegefejlesztési Program az ESG-modell valamennyi területére nézve határoz meg mérési, értékelési feladatokat, de az értékelés alapját képező információforrásokat és az adatfelvétel módját a fókuszterületek specifikumai szerint határozza meg. Az ESG-ben meghatározott fókuszterületek vizsgálatára, az adatfelvételhez során alkalmazza az EFQM-modell kritériumrendszerét is.

6.2. Az önértékelés során vizsgált főbb területek:

I. Adottságok:

(1) Vezetés:

- a szervezet értékrendje,
- az irányítás struktúrája,
- célok pontos meghatározása és közvetítése,
- a vezetők hitelessége, a megfogalmazott célok és a tényleges cselekvések.

(2) Munkatársak irányítása:

- a képességek megfelelő kihasználása,
- kompetenciaelvárások,
- motiválás,
- fejlesztés,
- személyfejlesztés (hosszú távon hogyan épít a munkatársakra),
- szervezeti kultúra.

(3) Intézményi stratégia:

Az intézmény szereplőinek jelenlegi és jövőre nézve megfogalmazott igényeire és elvárásaira építő, a külső körülményeket figyelembe vevő intézménypolitika és stratégia.

(4) Erőforrások:

- emberi és tárgyi erőforrások, mint az oktatás/kutatás, valamint az oktatás/kutatásszervezés személyi és infrastrukturális feltételeinek felmérése, fejlesztés tervezése;
- belső információs rendszerek: erősségek, fejlesztendő területek;
- a partnerkapcsolatok építése és folyamatos tartalmi megújítása, menedzselése. (oktatási-kutatási együttműködések, gyakorlóhelyi megállapodások, egyházi kapcsolatok).

(5) Folyamatok:

- intézményfejlesztési folyamatok (stratégiai tervezés, kultúraváltás, szervezetátalakítás, képzésindítás, problémamegoldás);
- alapfolyamatok: (képzés, kutatás, oktatás- és kutatásszervezés, folyamatszabályozás és annak ellenőrzőmechanizmusai, valamint a képzések utánkövetése);
- az alapfolyamatokat támogató működés folyamata, az adminisztráció, valamint az oktatást támogató egyéb szolgáltatások működési folyamatainak vizsgálata.

II. Eredmények:

(1) Munkatársak elégedettsége:

- kommunikáció,
- munka,
- megbecsültség,
- szervezeti működés,
- szolgáltatások.

(2) Hallgatói elégedettség:

- képzések (tanterv, tananyag, értékelés),
- oktatók,
- szolgáltatások,
- adminisztráció.

(3) Társadalmi hatás:

- a diplomák társadalmi értéke,
- végzett hallgatók elhelyezkedése,
- a munkáltatók elégedettsége (beleértve az egyházi közösségeket is),
- az EHE ismertségének növekedése.

(4) Szervezeti eredmények (a vizsgált időszak eredményeinek bemutatása):

- képzések, szakok (ide értve a felnőttképzés sajátosságait is),
- kutatás,
- gazdálkodás.

6.3. Az minőségügyi információk forrásai:

A minősbiztosítási feladatok ellátása a megfelelő információkra épül. Az EHE tevékenységének minőségére vonatkozó információk főbb forrásai:

- állami és egyházi jogszabályi előírások,
- a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság szakmai követelményrendszere és értékelései,
- a képzések tartalmát és szervezeti kereteit meghatározó dokumentációk (KKK, tanterv),
- tanulmányi statisztikák, ideértve a záróvizsgák eredményeit is (ETN-lekérdezés),
- jelentkezési adatok (számok, merítés, jelentkezők/felvettek, ponthatárok),
- az EHE teljesítményének mutatói az azonos területen képzést folytató felsőoktatási intézményekkel összehasonlítva,
- a hallgatók elégedettsége,
- az oktatók/kutatók elégedettsége,
- az alkalmazottak elégedettsége,
- a végzett diákok véleménye (DPR-lekérdezés),
- a felhasználók, vagyis az oktatás és a kutatás eredményeit hasznosítók véleménye (a fenntartó rendszerében artikulálódó vélemények, egyházszociológiai felmérések, sajtófigyelés),
- TDK-munka,
- a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT), az Országos Doktori Tanács (ODT) adatbázisa.

6.4. A minőségügyi információk gyűjtésének módja, mutatók (nem kimerítő felsorolás):

- külső szabályzók rendszeres figyelemmel kísérése,
- belső szabályzók rendszeres felülvizsgálata,
- elektronikus lekérdezések az Elektronikus Tanulmányi Nyilvántartás (ETN) rendszerében (tanulmányi statisztikák, elégedettségi felmérések, DPR),
- tantervek, értékelési módszerek felülvizsgálata,
- kérdőíves felmérések: teszt + nyitott kérdések; (hallgatók, oktatók, kutatók, végzett hallgatók, felvételiző hallgatók),
- tanulmányi statisztikákból, jelentkezői számadatokból meghatározott szempontú kimutatások készítése (pl.: lemorzsolódási arány, diplomák minősítése),
- az elhelyezkedési lehetőségek elemzése, elhelyezkedési mutatók vizsgálata,
- a Hallgatói Önkormányzat és a Doktorandusz Önkormányzat formális és informális jelzései a vezetés felé, hallgatói fórumon elhangzottak,
- az EHE testületeiben (pl. Oktatói Tanács, Tanulmányi Tanács) elhangzottakról jegyzőkönyv, emlékeztető készítése, elemzése,
- a nem intézményesült megbeszéléseken (pl. tanszéki megbeszélés, mentorok találkozója, csereprogramok) elhangzottakról jegyzőkönyv, emlékeztető készítése, elemzése,
- adott feladat ellátásában/folyamat végzésében érdekelt megbeszélése, tapasztalatainak összegyűjtése, problémák, pozitívumok kiemelése,
- meghatározott szempontú adatszűrés az MTMT-ből (kutatási eredmények, idézettség),
- gazdasági mutatók.

6.5.Minőségfejlesztési Program

1. A Bizottság tanévve szólóan határozza meg Minőségfejlesztési Programját (a továbbiakban: Program), amely az éves önértékelés mérési és vizsgálati terve, az intézmény vezetése által meghatározott minőségcélokra tekintettel. A Programban egyúttal meghatározzák a határidőket és kijelölik a felelősöket.
2. A Program az ESG-modell valamennyi területére nézve határoz meg mérési, értékelési feladatokat, de az értékelés alapját képező információforrásokat és az adatfelvétel módját a fókuszterületek specifikumai szerint határozza meg.

6.6.Minőségjelentés és tervezés

1. Tartalma

- (1) A Bizottság az éves minőségjelentésben foglalja össze az éves önértékelés végrehajtásának eredményeit.
- (2) A megszerzett információk alapján kell elvégezni a minőségi követelmények és célkitűzések érvényesítését, az EHE és szervezeti egységei működésének tényleges jellemzői és a minőségi követelmények és célkitűzések összehasonlítását.
- (3) A minőségjelentést a Szenátus fogadja el.

2. Tervezés

- (1) A felmérések eredményeinek feldolgozása alapján kell összeállítani a minőségértékelés alapinformációit, melyek a Bizottság rendszerezve a Szenátus elé visz.
- (2) A szükséges feladatok elvégzéséről, a fejlesztésekről vagy a további ellenőrzések, vizsgálatok elrendeléséről a feladat- és hatásköri szabályokat figyelembe véve a rektor vagy a Szenátus határoz.

IV. Záró rendelkezések

1. A Szabályzat az EHE Szervezeti és Működési Szabályzatának mellékletét képezi, azzal együtt érvényes.
2. A Szabályzat II. pontját és III. 6. pontját az Oktatói Tanács módosíthatja, amelyet a Szenátus hagy jóvá.

A Szabályzatot az EHE Szenátusa a 10/2014. (I.17.) számú határozatával fogadta el.